

BESLUT

2019-09-30

Dnr: 19/01682

SAKEN

Lokala nyheter Stockholm, SVT1, 2019-05-13, kl. 19.55, inslag om ett fotbollsderby; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Inslaget handlade om ett fotbollsderby i Stockholm. Inslaget hade rubriken ”Derbybråket igår – Fans attackerade polisen” och påannonserades av nyhetsuppläsaren enligt följande.

Nu ska det handla om fotboll och stöket kring gårdagens derby på Tele2 Arena. Polisens nya modell, att klubbarna är ansvariga för att stoppa pyroteknik på läktarna, har retat upp supportrar som i går svarade med att bränna av nästan 150 bengaler under derbyt mellan AIK och Djurgården. Förutom att tända mer pyroteknik än vanligt, protesterade supportrarna även med banderoller med fientliga budskap mot polisen.

I inslaget som följde intervjuades en supporterpolis. Följande sades.

(Reporter) – På flaggor stod det 1312 – All Cops Are Bastards. Känner du dig som en bastard? (Supporterpolis) – Nej, det gör jag inte. Jag jobbar för supportrarna och vi har nog samma syfte med att vi ska få stämningsfulla och säkra evenemang, det är jag helt övertygad om. Vi har dialog med de flesta fotbollssupporterföreningarna. (Reporter) – De verkar inte gilla det här? (Supporterpolis) – Nä, det, det är naturligtvis en kärv kommunikation just nu, och det har jag, det har vi respekt för i det här. För det är ett förändrat scenario.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anser i huvudsak att inslagets rubriksättning var fördomsfull och gav en felaktig bild av att fotbollssupportrar hade gett sig på polisen fysiskt med våld. Det som skedde på läktaren var ingen ”attack” eller något ”bråk” utan en

manifestation. Anmälarna anför att det finns omfattande bildmaterial som visade på hur poliser begick grova tjänstefel och att inslaget borde ha handlat om det i stället. Därtill är anmälarna kritiska till att en polis utan kritiska följdfrågor fick påstå att Polisen har en dialog med de flesta supportföreningarna. Någon motpart borde fått uttala sig i inslaget.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att inslaget överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

Rubriken som visades inledningsvis i inslaget var saklig i och med att händelserna beskrevs närmare i det inslag som följde. Det vill säga hur den ”attack” som avsågs i inslaget var beskaffad, till exempel att provocera genom att tända ett stort antal bengaler eller genom att på banderoller och ramsor smutskasta polisen. Att en ”attack” kan bestå av annat än ett rent fysiskt angrepp borde vara okontroversiellt. Genom ett annat ordval hade inslaget kunnat vara ännu tydligare med att det handlade om en annan sorts angrepp än ett fysiskt men SVT anser inte att benämningarna var osakliga.

Uppgifterna som den externt medverkande supporterpolisen lämnade i inslaget att han ansåg att polisen hade dialog med de flesta fotbollssupporterföreningar bedömdes inte vara en sådan uppgift eller kritik som behövde bemötas av supporterföreningarna i samma inslag. Nyheten bestod bland annat av att ett stort antal personer givit uttryck för missnöje med polisen vilket polisen besvarade i inslaget. Polisen fick också en kritisk följdfråga när han till en början på sätt och vis försökte tona ner konflikten/kritiken. Redaktionen hade ingen anledning att tro att uppgiften skulle vara inkorrekt. Anmälarna har inte heller visat att så skulle vara fallet. Intervjun med polisen gjordes under dagen, dagen efter derbyt. När det dels gällde det våld som skulle ha förekommit utanför arenan, och en djupare skildring av själva sakfrågan gjorde redaktionen ett flertal uppföljningar. Där förtydligades ytterligare vad konflikten i själva verket gällde, och flera parter kom till tals. I uppföljningarna visades också de bilder på ingripanden från polisen som flera anmälare efterfrågat. Dessa behövde dock valideras och kvalitet- och rättighetssäkras innan de kunde visas, eftersom de främst bestod av privatfilmer som cirkulerat på sociala medier.

SVT sände ett uppföljande inslag den 15 maj 2019, i sändningarna kl. 18.33, 19.55 och 21.46. Rapporteringen bestod av två inslag som borde bedömas sammanhållet. Det första inslaget tog upp hur polisen såg på den kritik som framförts inne på arenan och följdes sedan upp av rapportering kring de händelser som utspelade sig senare på kvällen utanför arenan och en fördjupning. SVT har också publicerat flera uppföljningar på SVT Nyheters webbplats.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande. Om allvarlig kritik riktas mot en klart utpekad part ska dock den kritiserade få bemöta eller kommentera kritiken. Som regel ska detta ske i samma program eller inslag.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Mot bakgrund av vad som framkom i inslaget anser granskningsnämnden att inslagets rubriksättning inte står i strid med kravet på saklighet. Nämnden anser vidare att det inte riktades kritik av sådant slag som krävde ett bemötande. Inslaget strider på den grunden inte mot kravet på opartiskhet.

Vad anmälarna i övrigt anfört medför inte heller att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av Ulrik von Essen, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Malin Bergström, Bo-Erik Gyberg och Gunnar Springfeldt efter föredragning av Elin Ackerberg.

På granskningsnämndens vägnar

Ulrik von Essen

Elin Ackerberg

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.